

ప్రజా ముచ్చట

తెలుగు దినపత్రిక

మా ప్రతీ అక్షరం - ప్రజల ముచ్చటే

PM ప్రజా ముచ్చట తెలుగు దిన పత్రిక

విలేకర్లు కావాలేను

తెలంగాణ, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రాల వ్యాప్తంగా జిల్లా స్టాఫర్లు, నియోజకవర్గ ఆర్.సి. ఇంఛార్జ్లు, మండలాల వారిగా విలేకర్లు కావాలేను.

అనుభవం, ఆసక్తిగలవారు
99086 89674 లో సంప్రదించగలరు

హైదరాబాద్

గురువారం, జూన్ 5, 2025

ఎడిటర్: పండ్ల నాగరాజు

పేజీలు: 4 వేల: 1

దేశంలో జనాభా లెక్కలకు ముహూర్తం ఫిక్స్

- 2027 మార్చి 1 నుంచి దేశంలో తదుపరి జనాభా గణన
- 70 ఏళ్ల తర్వాత తొలిసారిగా కులాల వారీగా వివరాల సేకరణ
- జమ్మూ కాశ్మీర్, లడఖ్, ఉత్తరాఖండ్ లో 2026 అక్టోబర్ లోనే ప్రారంభం
- పారదర్శకత కోసం కుల గణన అంటున్న కేంద్ర ప్రభుత్వం

అమరావతిలో వరల్డ్ క్లాస్ క్రికెట్ స్టేడియం

- మంత్రి నారా లోకేశ్ నివాసంలో ఉపాధి కల్పన మంత్రుల కమిటీ సమావేశం
- 11 నెలల్లో 9.5 లక్షల కోట్ల పెట్టుబడులకు ఒప్పందాలు జరిగాయన్న లోకేశ్
- ఈ ప్రాజెక్టుల ద్వారా 8.5 లక్షల ఉద్యోగాల కల్పన లక్ష్యం అని వెల్లడి

ఇంతమంది వస్తారని ఊహించలేదు

- బెంగళూరులో ఆర్సీబీ ఐపీఎల్ విజయోత్సవాల్లో తొక్కిసలాట
- ఘటనలో 11 మంది మృతి, పలువురికి గాయాలు
- ఊహించనంత జనం వచ్చారన్న సీఎం సిద్ధరామయ్య

బెంగళూరులో బుధవారం ఆర్సీబీ ఐపీఎల్ విజయోత్సవాల్లో విషాదకర సంఘటన చోటుచేసుకుంది. చిన్నస్వామి స్టేడియం వద్ద జరిగిన తొక్కిసలాటలో 11 మంది మృతి చెందగా, పలువురు గాయపడ్డారు. ఈ దుర్ఘటనపై కర్ణాటక ముఖ్యమంత్రి సిద్ధరామయ్య తీవ్ర దిగ్భ్రాంతి వ్యక్తం చేశారు. ఇంత భారీ సంఖ్యలో ప్రజలు తరలివస్తారని తాము ఊహించలేకపోయామని ఆయన విచారం వ్యక్తం చేశారు. విలేకర్లతో ముఖ్యమంత్రి సిద్ధరామయ్య మాట్లాడుతూ, “ఈ దుర్ఘటన మా విజయోత్సాహాన్ని నీరుగార్చింది. మృతుల కుటుంబాలకు నా ప్రగాఢ సానుభూతి తెలియజేస్తున్నాను” అని అన్నారు

త్వరలోనే భారత్ లో స్టార్ లింక్ సేవలు

- దేశంలో ఎలాన్ మస్క్ స్టార్ లింక్ కు త్వరలో అనుమతులు జారీ అవుతాయన్న కేంద్ర మంత్రి జ్యోతిరాదిత్య సింధియా
- స్టార్ లింక్ కు లెటర్ ఆఫ్ ఇంటెంట్ ను టెలికమ్యూనికేషన్స్ శాఖ జారీ చేసిందన్న మంత్రి
- సుదూర ప్రాంతాల్లో కనెక్టివిటీ కోసం శాటిలైట్ ఇంటర్నెట్ సేవలు

తెలంగాణలో జోరుగా ఈవీ వాహనాల

కొనుగోళ్లు..

- తెలంగాణలో 2 లక్షల మార్కు దాటిన ‘ఈవీ’లు
- ఈవీలతో వాటి యజమానులకు, పర్యావరణానికి మేలు
- కాలుష్య నియంత్రణకు తెలంగాణ ప్రభుత్వం
- మొత్తం ఎలక్ట్రిక్ వాహనాల్లో అత్యధికంగా 80 శాతం బైక్లు

కాళేశ్వరం విచారణ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ రాజకీయ

కక్ష సాధింపే....

రాజకీయ దురుద్దేశంతోనే కేసీఆర్ కు నోటీసులు..

- కేసీఆర్ కు నోటీసులివ్వడంపై ఎమ్మెల్సీ కవిత తీవ్ర ఆగ్రహం
- ధర్మా చౌక్ లో నిరసన చేపట్టిన తెలంగాణ జాగృతి అధ్యక్షురాలు
- ఇది కాళేశ్వరం కమిషన్ కాదని, కాంగ్రెస్ కమిషన్ అని విమర్శ
- రైతుల సంక్షేమం కోసమే కాళేశ్వరం కట్టామని వెల్లడి

హైదరాబాద్, జూన్ 4, కాళేశ్వరం ఎత్తిపోతల పథకం (కేఎల్ఎఫ్)పై జరుగుతున్న విచారణను కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం రాజకీయ కక్ష సాధింపు చర్యగా మార్చిందని బీఆర్ఎస్ ఎమ్మెల్సీ, తెలంగాణ జాగృతి అధ్యక్షురాలు కల్వకుంట్ల కవిత ఆరోపించారు. రాజకీయ దురుద్దేశంతోనే మాజీ సీఎం కేసీఆర్ కు నోటీసులు ఇచ్చారని ఆమె విమర్శించారు. ఈ ప్రాజెక్టులో జరిగినట్లు చెబుతున్న ఆర్థిక అవకతవకలపై విచారణ జరుపుతున్న జస్టిస్ పీసీ ఫోర్డ్ కమిషన్.. కేసీఆర్ కు ఇటీవల నోటీసులు జారీ చేయడాన్ని ఆమె తీవ్రంగా ఖండించారు. కేసీఆర్ కు నోటీసులు ఇవ్వడం అంటే... మొత్తం తెలంగాణ ప్రజలకు నోటీసులు ఇచ్చినట్లే అని పేర్కొన్నారు.

బెంగళూరు తొక్కిసలాట ఘటన హృదయవిదారకం

- బెంగళూరులో ఆర్సీబీ విజయోత్సవ వేడుకల్లో తొక్కిసలాట
- ఘటనలో 11 మంది అబిమానులు మృతి, 30 మందికి పైగా గాయాలు
- చిన్నస్వామి స్టేడియం వెలుపల చోటుచేసుకున్న దుర్ఘటన

సైన్యాన్ని కించపరిచే హక్కు లేదు...

- సైన్యంపై గతంలో చేసిన వ్యాఖ్యలపై విచారణ
- “ఆర్సీబీ కించపరచాడు” అంటూ రాహుల్ కు హెచ్చోర్లు హితవు
- వాక్ స్వాతంత్ర్యానికి హద్దులున్నాయని వ్యాఖ్య

న్యాయవ్యవస్థలో అవినిత, దుష్ప్రవర్తన ప్రజా విశ్వాసాన్ని దెబ్బతీస్తాయి

- జస్టిస్ వర్మ ఇంట్లో నగదు ఘటన: సీజేబి గవాయ్ తీవ్ర ఆందోళన
- యూకే సుప్రీంకోర్టులో సీజేబి బీఆర్ గవాయ్ ప్రసంగం
- జస్టిస్ యశ్వంత వర్మ వ్యవహారంపై సీజేబి బీఆర్ గవాయ్ కీలక వ్యాఖ్యలు

అలహాబాద్ హైకోర్టు న్యాయమూర్తి జస్టిస్ యశ్వంత వర్మ అధికారిక నివాసంలో భారీగా నగదు స్వాధీనమైనట్లు వచ్చిన ఆరోపణల నేపథ్యంలో, న్యాయవ్యవస్థలో అవినీతి, దుష్ప్రవర్తన వంటివి ప్రజా విశ్వాసాన్ని తీవ్రంగా దెబ్బతీస్తాయని భారత ప్రధాన న్యాయమూర్తి (సీజేబి) జస్టిస్ టీఆర్ గవాయ్ తీవ్ర ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు. ఇది మొత్తం న్యాయ వ్యవస్థ విశ్వసనీయతకే ప్రమాదకరమని ఆయన హెచ్చరించారు. యునైటెడ్ కింగ్ డమ్ సుప్రీంకోర్టులో ‘న్యాయవ్యవస్థ చట్టబద్ధత, ప్రజా విశ్వాసాన్ని కాపాడుకోవడం’ అనే అంశంపై జరిగిన రౌండ్ టేబుల్ సమావేశంలో జస్టిస్ గవాయ్ ప్రసంగించారు. “ఏ పటిష్టమైన వ్యవస్థలోనైనా దుష్ప్రవర్తన సమస్యలు తలెత్తవచ్చు. విచారకరంగా, న్యాయవ్యవస్థలోనూ అవినీతి ఘటనలు వెలుగుచూశాయి.

ఇవి ప్రజల విశ్వాసంపై ప్రతికూల ప్రభావం చూపుతాయి, వ్యవస్థ సమగ్రతపై సమస్యకాన్ని దెబ్బతీస్తాయి” అని ఆయన అన్నారు. ఇలాంటి సమస్యలను పరిష్కరించడానికి వేగవంతమైన, నిర్ణయాత్మకమైన, పారదర్శకమైన చర్యలు అవసరమని, తద్వారానే కోర్టుల సమస్యకాన్ని తిరిగి పొందగలమని అభిప్రాయపడ్డారు. ఉన్నత న్యాయస్థానాల్లో న్యాయమూర్తుల నియామకాలకు కొరతగా ఉన్న వ్యవస్థనే సీజేబి సమర్థించారు. న్యాయవ్యవస్థ స్వాతంత్ర్యాన్ని దెబ్బతీసేలా ఏ పరిష్కారమైనా ఉండకూడదని, న్యాయమూర్తులు బాహ్య నియంత్రణల నుంచి విముక్తులై ఉండాలని స్పష్టం చేశారు. కార్యనిర్వాహక వర్గం గతంలో సీనియారిటీని పక్కనపెట్టి సీజేబిలను నియమించిన సందర్భాలను

ఆయన గుర్తుచేశారు. వదవీ విరమణ తర్వాత న్యాయమూర్తులు ప్రభుత్వ పదవులు చేపట్టడంపైనా జస్టిస్ గవాయ్ ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు.

‘దేశాభివృద్ధి’ అంటే జిడిపి వృద్ధి మాత్రమేనా?

లాభార్జన్ లక్ష్మణం పరిగణించే పెట్టుబడిదారులు ఇచ్చిన నిర్వచనం ప్రకారం ఒకానొక దేశం అభివృద్ధి చెందిందా లేదా అన్నదానికి ఆ దేశం దగ్గర ఎంత బంగారం లేదా వెండి వంటి విలువైన లోహాలు ఉన్నాయి అన్నది కొలమానంగా ఉంటుంది. ఒక దేశం ఎంతగా అభివృద్ధి చెందుతోంది అన్నదానికి ఆ దేశం ఆ విలువైన లోహాల నిల్వలను ఎంత మేరకు పెంచుకోగలిగింది అన్నది కొలమానంగా చూసేవారు. ఒక దేశం దగ్గర బంగారం, వెండి నిల్వలు పెరగాలంటే ఆ దేశం ఇతర దేశాలతో చేసే వ్యాపారంలో మిగులు ఉండాలి. అంటే దిగుమతుల విలువ కన్నా ఎగుమతుల విలువ ఎక్కువగా ఉండాలి. ఆ విధంగా వ్యాపారంలో ఏర్పడిన మిగులుకు సమానమైన విలువ ఉన్న బంగారాన్ని దిగుమతి చేసుకునేది ఆ దేశం. దాని వలన తన దగ్గర బంగారం నిల్వలు పెరిగేవి. భారత దేశాన్ని పాలించిన ఈస్ట్ ఇండియా కంపెనీ ఇటువంటి దృక్పథాన్నే కలిగివుండేది.ఆడం స్మిత్ ఈ దృక్పథాన్ని గట్టిగా తూర్పారబట్టాడు. తన ప్రసిద్ధ గ్రంథం "ది వెల్త్ ఆఫ్ నేషన్స్" (దేశాల సంపద)లో ఒక దేశం వద్ద ఎంత బంగారం నిల్వ ఉంది అన్నది ఆ దేశ సంపదకు కొలమానంగా చూడడం సరైనది కాదని, ఆ దేశంలో సంపదను ఉత్పత్తి చేసే యంత్రాలు, ముడిసరుకులు వంటివి (కేపిటల్ స్టాక్) ఎంత ఉందన్నదే ఆ దేశ సంపదకు అసలేైన కొలమానం అని ఆడం స్మిత్ ప్రతిపాదించాడు. ఆ సంపద ఎటువంటి ఆటంకాలూ లేకుండా అభివృద్ధి చెందాలంటే ఆ దేశం పెట్టుబడుల మీద, మార్కెట్ మీద ఎటువంటి ఆంక్షలూ లేని 'స్వేచ్ఛాయుత పోటీ' వాతావరణాన్ని నెలకొల్పాలని అతడు సూత్రీకరించాడు. ఈస్ట్ ఇండియా కంపెనీ తదితర గుత్త సంస్థలు రాజ్యం మీద చిలాయిస్తున్న పైత్రలను వంటివి కొనసాగకుండా చూసినే స్వేచ్ఛాయుత పోటీ వాతావరణం ఏర్పడగలదని చెప్పాడు.అంతవరకూ ఉన్న దృక్పథానికి పూర్తి భిన్నంగా ఆడం స్మిత్ అవగాహన ఉంది. కాని ఇక్కడ ప్రత్యేకంగా కొట్టవచ్చినట్లు కనిపించేదేమంటే ఆడం స్మిత్ కూడా "దేశం" మీదే దృష్టిని కేంద్రీకరించాడు తప్ప "ప్రజల" మీద కాదు. బంగారం, వెండి మాత్రమే సంపదగా భావించే బదులు మొత్తం కేపిటల్ స్టాక్ అంతటినీ సంపదగా చూడాలని చెప్పాడే కాని అసలు ఎవరి సంపద గురించి మాట్లాడుతున్నామో వారిని (ప్రజలను) పరిగణనలోకి తీసుకోనేలేదు.17వ శతాబ్దంలో యూరప్ ఖండ్‌లో అప్పటి వరకూ ఎడతెగకుండా సాగుతున్న యుద్ధాలకు ముగింపు వలుకుతూ ఆ యా దేశాల సరిహద్దులను నిర్ణయించుకోడానికి ఒప్పందాలు కుదుర్చుకున్నారు (వెస్ట్ ఫాలింగెన్ ట్రీటీస్). అప్పటికి యూరప్‌లో బూర్జువా జాతీయవాదం ప్రబలంగా ఉండేది. అది బాగా ముదిరి 1930వ దశకం నాటికి ఫాసిజం రూపం తీసుకుంది. ఆ విషయాన్ని వక్రపై పెడితే బూర్జువా దృక్పథంలో మొదటి నుంచి దేశం అంటే ప్రజలతో నిమిత్తం లేకుండా వారికన్నా ఉన్నతంగా ఉండే ఒక అస్తిత్వం అన్న భావన కొనసాగుతోంది.ఇక్కడ దేశం అనేది ప్రజలకన్నా ఉన్నతమైనది అంటూనే మరోచెప్ప జాతీయ

ప్రయోజనాలు లేదా దేశ ప్రయోజనాలు అంటే మాత్రం ఆ దేశంలో ఉండే బూర్జువా వర్గపు ప్రయోజనాలుగానే గుర్తించడం జరుగుతోంది. వ్యాపారమే ప్రధాన లాభార్జన మార్గంగా ఉన్న కాలంలో వారి ప్రయోజనాలే దేశానికి అత్యున్నత ప్రయోజనాలుగా గుర్తించే పరిస్థితి ఉండేది. ఆడం స్మిత్ సూత్రీకరణతో దేశ ప్రయోజనాలు లేదా జాతీయ ప్రయోజనాలు అంటే వస్తూత్పత్తి చేసే పారిశ్రామికవేత్తల ప్రయోజనాలే అన్న దృక్పథం వచ్చింది. ఈ మార్పు వచ్చినప్పటికీ, జాతీయ ప్రయోజనాలు అంటే ప్రజల ప్రయోజనాలు కావని, ప్రజలకన్నా ఉన్నతమైన స్థాయిలో ఉండే ప్రయోజనాలు అని తొలి నుండి ఉన్న అవగాహన మాత్రం కొనసాగింది.దేవిదే రికార్డ్స్ కూడా ఆడం స్మిత్ మాదిరిగానే అభివృద్ధి అంటే దేశంలో పెట్టుబడుల అభివృద్ధి అని భావించాడు. ఐతే దేశంలో పెట్టుబడుల వృద్ధి ఎప్పుడైతే ఇక పెరగకుండా నిలిచిపోతుందో అప్పుడు దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థ ఇక కదలిక కోల్పోయి నిశ్చలమైపోతుందని భయపడ్డాడు. ఈ విషయంలో జేమ్స్ స్టువార్ట్ మిల్ మాత్రం నిశ్చయంగా ఒక మినహాయింపు అనే చెప్పాలి. ఒక దేశం ఆర్థిక వ్యవస్థ నిశ్చలమైనంత మాత్రాన భయపడనవసరం లేదని, అటువంటి నిశ్చల స్థితిలో కార్మికులు గనుక మెరుగైన ఆదాయాలను అంతకు మునుపటికన్నా (పెట్టుబడి వృద్ధి చెందుతున్నప్పటి కన్నా) పొందగలుగుతూ వుంటే ఏ ఇబ్బంది ఉండదని అతడు చెప్పాడు. తన పూర్వపు ఆర్థికవేత్తలు ఆడం స్మిత్, రికార్డ్‌లకు భిన్నంగా మిల్ పెట్టుబడుల వృద్ధి కన్నా కార్మికుల ప్రయోజనాలకే పెద్ద పీట వేశాడు. ఐతే మామూలుగా సాంప్రదాయ పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థను సమర్థించే మిల్ ఈ విధంగా ఒక విధమైన సోషలిస్టు ఆలోచన వైపు మొగ్గడం వెనుక ఆతడి భార్య హోయల్ ప్రభావం ఉంది.కేవలం పెట్టుబడుల వృద్ధికే పెద్ద పీట వేసినందుకు, శ్రామిక వర్గ సంక్షేమాన్ని విస్మరించినందుకు ఆడం స్మిత్‌ను, రికార్డ్‌ను మనం మరీ అంతగా విమర్శించనక్కరలేదు. నిజానికి వారిద్దరికీ కార్మికుల పట్ల సానుభూతి వుంది. ఐతే కార్మికుల భౌతిక జీవన స్థితిగతులు మెరుగుపడతే వారు మరింత ఎక్కువ సంతానాన్ని కని వృద్ధి చేయగలరని వారు తలిచారు (మాల్యాన్ జనాభా సిద్ధాంతం). నిజ వేతనాలు ఒకానొక స్థాయిని

దాటి పెరిగితే అప్పుడు వని చేసే కార్మికుల సంఖ్య కూడా ఆ మేరకు పెరుగుతుంది అనుకున్నారు. వేతనాలు పెరగాలంటే కార్మికులు ఇంకా బాగా పని చేయాలని, అప్పుడు సంపద పెరిగి దానితోబాటు కార్మికుల ఆదాయాలు కూడా పెరుగుతాయని వారనుకున్నారు. ఆ విధంగా కార్మికుల జీవితాలు మెరుగుపడడం అనేది ఆ కార్మికుల చేతుల్లోనే ఉందని వారు తలిచారు. కార్మికులు మరింత మెరుగైన ఆదాయాలను పొందగలగాలంటే, తమ స్థితిగతులను మెరుగు పరుచుకోవాలంటే వారు తమ సంతానాన్ని పరిమితం చేసుకోవడం, తమ అలవాట్లను నియంత్రించుకోవడం వంటివి చేయాలని చెప్పారు. ఒక దేశం అనుసరించే విధానం ప్రధానంగా పెట్టుబడుల వృద్ధి పైనే దృష్టి సారించాలి గనుక కార్మికుల సంక్షేమం విషయంలో ఆ విధానం చేయగలిగిందేమీ ఉండదని, పెరిగిన సంపదలో కార్మికుల వాటా పెరగాలంటే ఆ కార్మికులు తమ జీవన శైలిని తగు విధంగా మార్చుకోవలసి వుంటుందని వారు తెలిపారు.పెట్టుబడిదారీ దశ తొలి కాలపు ఆర్థికవేత్తలుగా ఆడం స్మిత్, రికార్డ్‌ల వైఖరిని మనం అర్థం చేసుకోవచ్చు. కాని తదనంతర కాలపు ప్రధాన ప్రపంచి ఆర్థికవేత్తల విషయంలో మాత్రం కాదు. ఎందుకంటే కార్మికుల ఆదాయాలు పెరిగితే వారు మరింతమంది సంతానాన్ని కంట్రాల్‌న్న మాల్యాన్ జనాభా సిద్ధాంతం శుద్ధ తప్పు అని ఎప్పుడో తేలిపోయింది (అత్యంత పేద దేశాల్లో జనాభా ఎక్కువగా ఉంది. సంపన్న దేశాల జనాభా తక్కువగా ఉంది. మన దేశంలో కూడా సాపేక్షంగా ఆర్థికంగా ముందున్న దక్షిణాది జనాభా వృద్ధి కన్నా ఆర్థికంగా బలహీనంగా ఉన్న ఉత్తరాది రాష్ట్రాల్లో జనాభా వృద్ధి రేటు ఎక్కువగా ఉంది). మాల్యాన్ సిద్ధాంతం మానవ జాతికి అవమానకరమైన సిద్ధాంతం అని మార్క్స్ విమర్శించాడు. ఐనప్పటికీ, ప్రధాన ప్రపంచి ఆర్థికవేత్తలు (అంటే పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థ సమర్థకులు) నేటి కాలంలో కూడా ఒకానొక దేశం పూర్తిగతీ సూచికగా ఆ దేశపు జిడిపినే రెక్కలోకి తీసుకుంటారు. ఆ జిడిపి వృద్ధి సాధించాలంటే పెట్టుబడిదారులు వృద్ధి సాధించడమే కీలకం కనుక ఆ పెట్టుబడిదారులను సంత్రిప్తపరుస్తూ వారికి అనుకూలంగా వ్యవహరిస్తూ, ఒక

ప్రత్యేకమైన వ్యక్తులుగా వారిని ఆరాధిస్తారు.కార్మికుల అలవాట్లు, జీవనశైలి మారితే తప్ప వారి జీవితాలు మెరుగుపడవు అని స్మిత్, రికార్డ్ ఆనాడు భావించి వుండొచ్చు (వారి అభిప్రాయం సరైనది కాదు. అది చేరే సంగతి), కాని నేటి కాలపు ఆర్థికవేత్తలు కూడా పెట్టుబడిదారీ వర్గ ఆధాంకులుగా ఉండడం అనేది కేవలం ఒక సైద్ధాంతిక పక్షపాత ధోరణి వల్లనే.ఈ విధమైన పక్షపాతం తాజాగా నీతి ఆయోగ్ సి.ఇ.ఓ చేసిన ప్రకటనలో వ్యక్తం అయింది. నేటికి మన దేశం ప్రపంచంలోనే నాలుగవ అతి పెద్ద ఆర్థిక వ్యవస్థ అని అతడు ప్రకటించాడు. జిడిపి సైజును బట్టి చూస్తే మనం తాజాగా జపాన్ ను దాటి 4 ట్రిలియన్ల డాలర్లకు చేరుకున్నాం అని తెలిపాడు. నీతి ఆయోగ్ సి.ఇ.ఓ ఏదో యథాలాపంగా చెప్పిన మాటలు కావేవి. దీనిని ఒక గొప్ప విజయంగా ప్రత్యేకంగా నొక్కి చెప్పాలని అతడు అనుకున్నాడు. ఈ అభివృద్ధిని భారతదేశం లోని బడా కార్పొరేట్ల మూక యావత్తూ శ్లాఘించింది. ఆ సి.ఇ.ఓ మన జిడిపి జపాన్‌ను దాటిపోయిందని చెప్పాడే కాని మన దేశ జనాభా జపాన్ జనాభా కన్నా పది రెట్లుకు పైనే ఉంటుందన్న వాస్తవాన్ని మాత్రం చెప్పలేదు. మోడీ ఆ మధ్య భారతదేశ జిడిపి త్వరలోనే 5 ట్రిలియన్ డాలర్ల స్థాయికి చేరుతుందని ప్రకటించాడు. దానికి అనుగుణంగానే ఇతరమ ఈ కాకి కూతను కూస్తున్నారు.సంపన్న పెట్టుబడిదారీ దేశాల జిడిపి లతో పోల్చి మన జిడిపిని మాత్రమే చూసినప్పుడు దానికి ఏ ప్రయోజనమూ ఉండదు. జిడిపి వృద్ధిపై మాత్రమే దృష్టిని కేంద్రీకరించడం అనేదే ఒక తప్పుడు దృక్పథం. మళ్ళీ అది మనల్ని కాలం చెల్లిన మాల్యాన్ సిద్ధాంతం వైపు తీసుకుపోతుంది. అంతేకాదు. ఒక ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థలో అలాంటి దృక్పథానికి స్థానం లేదు. ఎందుకంటే ప్రజాస్వామ్యంలో కీలకమైనది ప్రజల జీవన పరిస్థితులు. వారి జీవన స్థితిగతుల్లో ఎంత మెరుగుదల వచ్చిందో కొలిచేదే నిజమైన వృద్ధి.ఈ 'జిడిపి ఆరాధన' అనేది మన జాతీయోద్యమ కాలపు దృక్పథానికి పూర్తిగా భిన్నం. జపాన్‌ను మించి మన జిడిపి ఉందని సంబరాలు చేసుకోవడం అంటే జపాన్‌ను, ఇండియాను వాటి వాటి ప్రజానీకంతో సంబంధం లేని, ప్రజల కన్నా ఉన్నతంగా ఉండే "జాతీయ" భావనను భజన మోయడమే. ఈ "గొప్ప" విజయానికి, ప్రజల జీవన పరిస్థితులకి ఏమాత్రమూ సంబంధం లేదు. కాని ఆనాడు జాతీయోద్యమం దేశ విముక్తి అంటే బ్రిటిష్ వలన పాలన నుండి దేశ ప్రజల విముక్తి అని భావించింది. కేవలం కొద్దిమంది పెట్టుబడిదారుల విముక్తి అని స్వాతంత్ర్య పోరాట యోధులు భావించలేదు.స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 75 సంవత్సరాలు దాటిపోయినా, ప్రజల స్థితిగతులు మాత్రం అప్పటి లాగానే ఉన్నాయి. 127 ప్రపంచ దేశాలకు గాను భారతదేశం ఆకలి సూచికలో 105వ స్థానంలో ఉంది. ఈ విషయంలో సిగ్గు పడవలసింది పోయి మోడీ ప్రభుత్వం జిడిపి వృద్ధి గురించి కాకి కూతలు కూస్తోంది.

లాటిన్ అమెరికా యోధుడు జోస్ ముజికా..

ఉరుగ్వే మాజీ అధ్యక్షుడు జోస్ 'పెపె' ముజికా 89వ ఏట 2025 మే 13న మరణించారు. అతడి జీవిత సహచరి, ఉద్యమ సహచరి లూసియా బ్రాహిలెన్సే గతంలో గెరిల్లా యోధురాలు, సెనేటర్ కూడా. ఒక గెరిల్లా యోధుడి గండీ దేశాధ్యక్షుడి దాకా కొనసాగిన ముజికా జీవనయానం చాలా ప్రత్యేకమైనది. సంవత్సరాల తరబడి ఒంటరిగా ఖైదు జీవితాన్ని అనుభవించాడు. ఆ తర్వాత ప్రజల హృదయాలను గెలుచుకున్న నేతగా ప్రపంచవ్యాప్త గుర్తింపు పొందాడు.ఉరుగ్వే లోని మాంటెవిడియోలో ముజికా 1935 మే 20న జన్మించాడు. వాళ్ళది ఒక మధ్యతరగతి కుటుంబం. ఎనిమిదేళ్ళకే తండ్రిని పోగొట్టుకున్నాడు ముజికా. దాంతో తన పొట్ట పోసుకోవడాకి అన్ని రకాల పనులనూ చేయల్సి వచ్చింది. రొట్టెలు ఇళ్ళకు సరఫరా చేయడం నుంచి వేవులు అమ్మడం వరకూ రకరకాల పనులు చేశాడు.యుక్తవయస్సు వచ్చాక కొద్దికాలం పాటు మర్చేదా-మితవాద పార్టీ అయిన నేషనల్ పార్టీలో పని చేశాడు. ఆ పార్టీ రాజకీయాల పట్ల విమూఢత ఏర్పడి ప్రత్యామ్నాయ రాజకీయాల అన్వేషణలో వడ్డాడు. 1959లో జరిగిన క్యూబన్ విప్లవం ముజికాను ఎంతో ఉత్తేజపడించి చేసింది. 1962లో తన 27వ ఏట ఇతరులతో కలిసి ముజికా నేషనల్ లిబరేషన్ మూవ్‌మెంట్ (ఎం.ఎల్.ఎన్-టి) అనే సంస్థను స్థాపించాడు. అది ఒక గెరిల్లా ఉద్యమం. ఉరుగ్వేలోని నియంతృత్వ ప్రభుత్వాన్ని కూలదోయడమే దాని లక్ష్యం.తన విప్లవ జీవిత కాలంలో ముజికా నాలుగు సార్లు పట్టుబడ్డాడు. ఆరు సార్లు తూటాలు శరీరం లోంచి దూసుకుపోయినా బతికాడు. జైలు నుండి రెండు సార్లు తప్పించుకున్నాడు. దీర్ఘకాలం క్రూరమైన నిర్బంధాన్ని తట్టుకున్నాడు. ఉరుగ్వే లోని సైనిక నియంతృత్వ పాలనలో అతడిని దారుణంగా చిత్రహింసలు పెట్టారు. తన 14 సంవత్సరాల జైలు జీవితంలో పదేళ్ళ పాటు ఒక లోతైన నూతిలో ఒక్కడే నిర్బంధించబడ్డాడు. 1985లో సైనిక పాలన అంతం కావడంతో

గెరిల్లా యోధులందరికీ క్షమాభిక్ష లభించింది. దాంతో ముజికా జైలు వడ్డాడు.విడుదల అనంతరం ముజికా సాయుధ పోరాట మార్గాన్ని విడనాడాడు. ప్రజాతంత్ర రాజకీయాలవైపు మొగ్గు చూపాడు. మూవ్‌మెంట్ ఆఫ్ పాపులర్ పార్టీనిపేషన్ (ఎం.పి.పి) అనే పార్టీని ఇతరులతో కలిసి స్థాపించాడు. అది ఒక విశాల ప్రాతిపదికన ఏర్పడ్డ వామపక్ష సంఘటన. 1994 లో ముజికా ఛాంబర్ ఆఫ్ రిప్రజెంటేటివ్స్ (ప్రజాప్రతినిధుల సభ)కు ఎన్నికయ్యాడు. ఆ తర్వాత సెనేట్‌కు ఎన్నుకోబడ్డాడు. పార్లమెంటులో అతడు ఒక సూత్రబద్ధమైన నాయకుడిగా నిజాయితీగా, నిరాడంబరంగా జీవించే నేతగా గౌరవాన్ని పొందాడు.2009లో ముజికా అధ్యక్షుడిగా ఎన్నికయ్యాడు. తనకు కేటాయించిన అధ్యక్ష భవనంలో ఉండడానికి తిరస్కరించి దేశ రాజధాని మాంటెవిడియో శివార్లలో తనకున్న చిన్న రేకుల షెడ్యూ ఇంటిలోనే ఉండడానికి ఇష్టపడ్డాడు. తనకు వచ్చే జీతంలో 90 శాతం వరకూ దానంగా ఇచ్చేవాడు. "రాజకీయవేత్తలు తమ ప్రజల మాదిరిగా జీవించాలే తప్ప ప్రత్యేక స్థాయి గల కొద్ది మందిలా ఉండకూడదు" అని చెప్పేవాడు.2010-15 మధ్య అధ్యక్షుడిగా ఉన్న కాలంలో ఉరుగ్వేను మార్చడానికి ముజికా ఎన్నో చర్యలు చేపట్టాడు. క్రమం తప్పకుండా వేతనాలను పెంచాడు. పేదరికంలో ఉన్న జనాభా సాగినీ పైగా దాన్నుంచి జైలు వడ్డాడు. పేదరికపు రేటు 7 శాతానికి తగ్గింది. నిరుద్యోగం గణనీయంగా తగ్గింది. జిడిపి సుమారు 5.4 శాతం పెరిగింది. అభార్షన్‌ను చట్టబద్ధం చేయాలన్న దీర్ఘకాలిక డిమాండ్‌ను ఆమోదించి చట్టం చేశాడు. మరిజవానాపై ప్రభుత్వ నియంత్రణ అమలు చేసి మారకద్రవ్య వ్యాపారులకు కళ్ళెం వేశాడు.నయో ఉదారవాదం చెప్పే నియమాలకు కట్టుబడకుండా ముజికా తన విధానాలను అమలు చేశాడు. నయో ఉదారవాదానికి, అది పెంచి పోషించే వినియమతత్వానికి ముజికా బద్ధ వ్యతిరేకి. "ఇంకా ఇంకా ఎక్కువ

సంపాదించాలనుకున్నావారే నిజమైన పేదవాళ్ళు" అని ముజికా ప్రకటించాడు. పర్యావరణ పరిరక్షణకు, పర్యావరణ పాత అభివృద్ధికి ముజికా కట్టుబడి వ్యవహరించాడు. నేడు ఉరుగ్వే ప్రపంచం లోనే పర్యావరణానికి అత్యంత అంకితభావంతో కట్టుబడిన దేశంగా ఉంది. ఆ దేశంలో ఉత్పత్తి అయ్యే విద్యుత్తులో 98 శాతం బయో మాస్ నుండి, గాలి నుండి, సూర్యుడి నుండి వస్తుంది.ఉరుగ్వే చట్టాల ప్రకారం ఒకసారి అధ్యక్షుడైనవాడు పరుసగా రెండు సార్లు ఆ పదవిలో ఉండకూడదు. ఆ నిబంధనను అనుసరించి ముజికా పదవి నుండి వైదొలగాడు. ఐతే, ఆ సమయానికి 60 శాతం ప్రజానీకం ముజికా విధానాలకు ఆమోద ముద్ర వేశారు. ముజికా 2020 వరకూ సెనేటర్‌గా కొనసాగాడు. జీవితాంతమూ అతడు లాటిన్ అమెరికా ఐక్యతనే కోరుకున్నాడు. లాటిన్ అమెరికా ఖండ్‌ం లోని తక్కిన వామపక్ష అభ్యుదయ వాదులందరికీ ముజికా స్ఫూర్తి నిచ్చాడు2024లో ముజికాకు అన్నపూహిక వర్ష క్యాన్సర్ సోకినట్లు నిర్ధారించారు. తన అనారోగ్యాన్ని లెక్క చేయకుండా ముజికా 2024

సంపాదించాలనుకున్నావారే నిజమైన పేదవాళ్ళు" అని ముజికా ప్రకటించాడు. పర్యావరణ పరిరక్షణకు, పర్యావరణ పాత అభివృద్ధికి ముజికా కట్టుబడి వ్యవహరించాడు. నేడు ఉరుగ్వే ప్రపంచం లోనే పర్యావరణానికి అత్యంత అంకితభావంతో కట్టుబడిన దేశంగా ఉంది. ఆ దేశంలో ఉత్పత్తి అయ్యే విద్యుత్తులో 98 శాతం బయో మాస్ నుండి, గాలి నుండి, సూర్యుడి నుండి వస్తుంది.ఉరుగ్వే చట్టాల ప్రకారం ఒకసారి అధ్యక్షుడైనవాడు పరుసగా రెండు సార్లు ఆ పదవిలో ఉండకూడదు. ఆ నిబంధనను అనుసరించి ముజికా పదవి నుండి వైదొలగాడు. ఐతే, ఆ సమయానికి 60 శాతం ప్రజానీకం ముజికా విధానాలకు ఆమోద ముద్ర వేశారు. ముజికా 2020 వరకూ సెనేటర్‌గా కొనసాగాడు. జీవితాంతమూ అతడు లాటిన్ అమెరికా ఐక్యతనే కోరుకున్నాడు. లాటిన్ అమెరికా ఖండ్‌ం లోని తక్కిన వామపక్ష అభ్యుదయ వాదులందరికీ ముజికా స్ఫూర్తి నిచ్చాడు2024లో ముజికాకు అన్నపూహిక వర్ష క్యాన్సర్ సోకినట్లు నిర్ధారించారు. తన అనారోగ్యాన్ని లెక్క చేయకుండా ముజికా 2024

మేఘా పై నిషేధమా?

'మేము గ్రాడ్యుయేషన్ పూర్తి చేసుకుని మా జీవితంలో ముందుకు సాగడానికి సిద్ధమవుతుంటే, గాజా లో విశ్వవిద్యాలయాలు లేకుండా పోయాయి' అని అమెరికా, పాలస్తీనా విద్యార్థులపై ద్వంద్వ స్వభావాన్ని ఒక్క వాఖ్యంలో మేఘా ప్రపంచానికి చాటారు. క్రమంగా కోల్పోతున్న ప్రపంచ ఆధిపత్యాన్ని తిరిగి పొందడానికి అమెరికా అధ్యక్షుడు బరితెగిస్తూ విపరీత చర్యలు ప్రకటిస్తుంటే, అదే గడ్డపై నిలిచి అమెరికా విద్యాలయాల పరిశోధనలు ఇజ్రాయిల్ హింసోన్మాదానికి ఎలా సహకరిస్తున్నాయో బద్దలు కొట్టినట్లు మాట్లాడడం చిన్న విషయం కాదు. 56 ఇంచుల ఛాతి వుందని చెప్పుకునే అతిపెద్ద పాలకులే బ్రంపు నోటికి ఎదురు మాట్లాడలేక మౌనంగా తలదాచుకుంటుంటే ముదిచిన గజాన్ని అంతుశంలా నియంత్రించడానికి మేఘా ప్రయత్నించింది. ఇది యువతలో పెరుగుతున్న సాప్రాజ్యవాద వ్యతిరేకత కు ఒక ప్రతిరూపం. తాను మాట్లాడేది ఏమిటో, ఆ తర్వాత ఏమి జరుగుతుందో, తన భవిష్యత్తే ఎలాంటి ప్రమాదంలో పడుతుందో స్పష్టంగా తెలిసి మాట్లాడడం వెనుక ఆమెలో, ఆమెలాంటి అనేక మంది యువతలో, విద్యాలయాల్లో మెదలుతున్న ఆలోచనలకు ప్రతిబింబం. ప్రపంచానికి ప్రాజాస్వామ్యం, వాక్ స్వాతంత్ర్యం అంటూ నీతులు చెప్పే అమెరికా వాటిని ఎలా కాలరాస్తోందో మేఘా, ఆమె కుటుంబంపైన విధించిన నిషేధ చర్యలు మరోసారి బట్టబయలు చేశాయి.అమెరికాలో ప్రతిష్ఠాత్మకమైన మస్సాచ్ సెన్ట్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ టెక్నాలజీ (ఎంఐటీ)లో మే 29న గ్రాడ్యుయేషన్ వేడుక సందర్భంగా జరిగింది. ఈ విద్యాలయంలో సీటు రావడం, డిగ్రీ పూర్తి చేయడం ప్రపంచంలో చాలా కొద్దిమందికి దొరికే అరుదైన అవకాశం. మన తెలుగు సంతతికి చెందిన మేఘా కంప్యూటర్ సైన్స్, న్యూరోసైన్స్, లింగ్విస్టిక్స్ కోర్సులో డిగ్రీ పూర్తి చేసింది. ఆమె ఎంఐటీలో 2025 సంవత్సరానికి క్లాసు (ప్రెసిడెంట్‌గా (మన యూనివర్సిటీల్లో చైర్మన్ హోదా) వుంది. గ్రాడ్యుయేషన్ వేడుకల్లో క్లాసు (ప్రెసిడెంట్‌గా మాట్లాడే అవకాశం ఆమెకు వచ్చింది. తన భావాలను వ్యక్తం చేయడానికి ఇది సరైన సందర్భంగా ఆమె భావించింది. ఇజ్రాయిల్ దురాక్రమణకు గురవుతున్న పాలస్తీనాకు మద్దతుగా సాంప్రదాయ ఎరుపురంగు కెప్పియే కండువా ధరించి 'మనం డిగ్రీలు పూర్తి చేసి భవిష్యత్తోకి అడుగుడుతున్న ఈ సమయంలో, గాజాలో విద్యాలయాల్లో లేకుండా పోయాయని' అంది. 'పాలస్తీనాపై ఇజ్రాయిల్ చేస్తున్న దాడికి మన దేశమే (అమెరికా) కాదు, మన కళాశాల కూడా అలాంటి దాడిని ప్రోత్సహించడానికి సహాయపడుతుండడం సిగ్గుగా వుంది'. ఎంఐటీలో చేస్తున్న కీలక పరిశోధనలు ఇజ్రాయిల్ దళాలకు సహాయపడుతున్న విషయాన్ని ప్రస్తావిస్తూ 'ఎంఐటీ పరిశోధన సంబంధాలను కలిగివున్న ఏకైక విదేశీ సైన్యం ఇజ్రాయిల్ అని చెప్పింది. యువత మేధో విజ్ఞానం పాలస్తీనా వినాశానికి సహాయపడదాన్ని ఆమె ప్రతిఘించింది. 'పాలస్తీనాను భూమి నుండి తొలగించడానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయని' ఇజ్రాయిల్ దుర్మార్గాన్ని నిర్భీతిగా ప్రకటించింది. 'ఉద్దేశపూర్వకంగా కార్యక్రమ సమయాన్ని, నియమాలను మేఘా ఉల్లఘించిందని' ఎంఐటీ యాజమాన్యం ఆమెను, ఆమె తల్లిదండ్రులను క్యాంపస్ నుండి బహిష్కరించారు. ఆ వెంటనే మన దేశంలో లాగే అక్కడ కూడా మత, జాతి ఉన్నాడ ముప్పురులు మేఘా, ఆమె కుటుంబం పైన సోషల్ మీడియాలో విక్రత ట్రోలింగ్ చేశారు. మరోవైపు ప్రపంచంలోని అనేక దేశాల యువత, విద్యార్థులు ఆమెకు మద్దతుగా నిలుస్తున్నారు.అమెరికాలో ప్రతిష్ఠాత్మకమైన మస్సాచ్ సెన్ట్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ టెక్నాలజీ (ఎంఐటీ)లో మే 29న గ్రాడ్యుయేషన్ వేడుక సందర్భంగా జరిగింది. ఈ విద్యాలయంలో సీటు రావడం, డిగ్రీ పూర్తి చేయడం ప్రపంచంలో చాలా కొద్దిమందికి దొరికే అరుదైన అవకాశం. మన తెలుగు సంతతికి చెందిన మేఘా కంప్యూటర్ సైన్స్, న్యూరోసైన్స్, లింగ్విస్టిక్స్ కోర్సులో డిగ్రీ పూర్తి చేసింది. ఆమె ఎంఐటీలో 2025 సంవత్సరానికి క్లాసు (ప్రెసిడెంట్‌గా (మన యూనివర్సిటీల్లో చైర్మన్ హోదా) వుంది. గ్రాడ్యుయేషన్ వేడుకల్లో క్లాసు (ప్రెసిడెంట్‌గా మాట్లాడే అవకాశం ఆమెకు వచ్చింది. తన భావాలను వ్యక్తం చేయడానికి ఇది సరైన సందర్భంగా ఆమె భావించింది. ఇజ్రాయిల్ దురాక్రమణకు గురవుతున్న పాలస్తీనాకు మద్దతుగా సాంప్రదాయ ఎరుపురంగు కెప్పియే కండువా ధరించి 'మనం డిగ్రీలు పూర్తి చేసి భవిష్యత్తోకి అడుగుడుతున్న ఈ సమయంలో, గాజాలో విద్యాలయాల్లో లేకుండా పోయాయని' అంది. 'పాలస్తీనాపై ఇజ్రాయిల్ చేస్తున్న దాడికి మన దేశమే (అమెరికా) కాదు, మన కళాశాల కూడా అలాంటి దాడిని ప్రోత్సహించడానికి సహాయపడుతుండడం సిగ్గుగా వుంది'. ఎంఐటీలో చేస్తున్న కీలక పరిశోధనలు ఇజ్రాయిల్ దళాలకు సహాయపడుతున్న విషయాన్ని ప్రస్తావిస్తూ 'ఎంఐటీ పరిశోధన సంబంధాలను కలిగివున్న ఏకైక విదేశీ సైన్యం ఇజ్రాయిల్ అని చెప్పింది. యువత మేధో విజ్ఞానం పాలస్తీనా వినాశానికి సహాయపడదాన్ని ఆమె ప్రతిఘించింది. 'పాలస్తీనాను భూమి నుండి తొలగించడానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయని' ఇజ్రాయిల్ దుర్మార్గాన్ని నిర్భీతిగా ప్రకటించింది. 'ఉద్దేశపూర్వకంగా కార్యక్రమ సమయాన్ని, నియమాలను మేఘా ఉల్లఘించిందని' ఎంఐటీ యాజమాన్యం ఆమెను, ఆమె తల్లిదండ్రులను క్యాంపస్ నుండి బహిష్కరించారు. ఆ వెంటనే మన దేశంలో లాగే అక్కడ కూడా మత, జాతి ఉన్నాడ ముప్పురులు మేఘా, ఆమె కుటుంబం పైన సోషల్ మీడియాలో విక్రత ట్రోలింగ్ చేశారు. మరోవైపు ప్రపంచంలోని అనేక దేశాల యువత, విద్యార్థులు ఆమెకు మద్దతుగా నిలుస్తున్నారు.పేరుకు తగ్గట్టుగానే మేఘా అమెరికా గడ్డమీద ఘుర్పించింది. ఇజ్రాయిల్ దుర్మార్గాన్ని, అందుకు సహాయపడుతున్న అమెరికా విద్యాలయాల పరిశోధనలను ప్రతిఘించింది. కేవలం మాటలతోనే కాదు, రూపంతో కూడా పాలస్తీనాకు సంఘీభావంగా నిలిచింది. పాలస్తీనా అంతటా కమ్ముకున్న కారుబబ్బులను చీలుస్తూ మేఘా ఎం. వేమూరి మాటలు తూటాల్లా తాకాల్సిన వారికి తాకాయి. ఇప్పుడు ఆ ధిక్కార స్వరం ప్రపంచమంతటా ప్రతి ధ్వనిస్తోంది. ఆమె స్వరాన్ని ఆందులేని నిజాన్ని కోట్లాది నెటిజన్లు వింటూ, తమ మిత్రులకు చేరవేస్తున్నారు. పాలస్తీనాలో కోల్పోతున్న పసిపిల్లల ప్రాణాలు చూసినప్పుడు మానవతవాదులు ఎంతగా ఘోషించారో, మేఘా గొంతు విన్నప్పుడు అంతగా పులకించారు.

విద్యేష రాజకీయాలకు ‘నో’ చెబుదాం....

ప్రస్తుతం మధ్యప్రదేశ్ బిజెపి ప్రభుత్వంలో గిరిజన సంక్షేమశాఖ మంత్రిగా క్యాబినెట్ హోదాలో ఉన్న సీనియర్ బిజెపి నాయకుడు విజరు షా మీడియాలో పతాక శీర్షికలకెక్కిారు. అదేదో గొప్ప పని చేసినందుకు కాదు, ఆపరేషన్ సిందూర్‌లో పాల్గొన్న కల్నల్ సోఫీయా ఖురేషీ గురించి అసభ్యకరమైన వ్యాఖ్యలు చేసినందుకు. ఆ వ్యాఖ్యలపై దేశమంతటా దుమారం రేగింది. విజరుషా ను మంత్రివర్గం నుండి బర్డెన్ తీసి అతడిపై కేసు నమోదు చేయాలని డిమాండ్ కూడా వచ్చింది. చివరికి హైకోర్టు, సుప్రీం కోర్టు కూడా స్పందించాయి. కానీ బిజెపి ప్రభుత్వం మాత్రం విజరుషాను వెనకేసుకొన్నానే వుంది. అంతే రాజ్యాంగ వ్యవస్థల్ని సైతం ధిక్కరించి తమ విద్యేష రాజకీయాలను ప్రచారం చేయడానికి తయారౌతున్నారు! రాజ్యాంగ బద్ధంగా నిర్వహించవలసిన పదవుల్ని సైతం దుర్వినియోగ పరుస్తున్నారు.ఈ విజరు షా ఈ విధంగా అసభ్యకర, విద్యేషపూరిత వ్యాఖ్యలు బహిరంగంగా చేయడం ఇదేమీ మొదటిసారి కాదు. బహుశా పత్రికల్లో తన పేరు రావాలంటే ఇటువంటి అసహ్యకరమైన పనులను మళ్ళీ మళ్ళీ చేయడమే మార్గం అని అతగాడు భావిస్తున్నట్లుంది. దాదాపు పదేళ్ళు క్రితం, విజరు షా రాష్ట్ర మంత్రివర్గంలో సభ్యుడుగా ఉన్నాడు. అప్పటి మధ్యప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి శివరాజ్ సింగ్ చౌహాన్ భార్యపై ఒక బహిరంగ వేదిక పైనుండి అతడి సమక్షం లోనే అసభ్యకరంగా వ్యాఖ్యలు చేశాడీ విజరు షా. దానిని ప్రజాపికం తీవ్రంగా విమర్శించింది. ఆ తర్వాత తాను అలాంటి వ్యాఖ్య చేసినందుకు "పది సార్లు" క్షమాపణ కోరినట్లు విజరు షా ప్రకటించుకున్నారు. చివరికి అతడు మంత్రి పదవికి రాజీనామా చేయవలసి వచ్చింది. ఐతే నాలుగు నెలలు తిరగకుండానే అతడిని మళ్ళీ క్యాబినెట్ మంత్రిగా నియమించారు!2020లో విజరు షా అటవీశాఖ మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు "షేరిని" అనే హిందీ సినిమా చిత్రీకరణ బాల్‌హోట్ వద్ద జరుగుతున్నప్పుడు అందులో నటిస్తున్న విద్యా బాలన్‌ను డిస్టర్బ్ అవుతున్నాడు. ఆమె ఆ అహ్వనాన్ని తిరస్కరించింది. దాంతో ఆ సినిమా మాటింగ్ ని ఆపేయించాడీ షా. ఇంకొక సందర్భంలో రాజ్ఘం అనేఊరులో ఒక స్కూలులో జరుగుతున్న కార్యక్రమానికి ఇతడిని ముఖ్య అతిథిగా పిలిచారు. ఆ కార్యక్రమంలో ఆడపిల్లలకు టీ-షర్ట్ లను పంచివేీ చేస్తున్నారు. ఆ సందర్భంలో షా చాలా అనుచితమైన రీతిలో "వాళ్ళకి రెండేసి టీ-షర్టులివ్వండి. వాళ్ళు లోదుస్తులేం వేసుకుంటారో ఎవరికి తెలుసు?" అంటూ వ్యాఖ్యానించాడు! అతడి అసభ్యకర వ్యాఖ్యలను చివరికి స్కూలు పిల్లలు కూడా లక్ష్యం అయ్యారు.2018లో ఉపాధ్యాయ దినోత్సవం సందర్భంగా జరిగిన కార్యక్రమంలో పాల్గొన్న ఉపాధ్యాయులను ఉద్దేశించి ఏవో నాలుగు మంచి

మాటలు చెప్పి పోకుండా, "ఇప్పుడు గనుక మీరు చచ్చట్లు కొట్టకపోతే వచ్చే జన్మలో మీరు ఇంటింటికీ చచ్చట్లు కొట్టుకుంటూ తిరిగే వారిగా వుడతారు" అంటూ మాట్లాడారు. ఉపాధ్యాయులను అవమానపరచడమే కాదు, ట్రాన్స్‌జెండర్స్‌కు కూడా అవహేళన చేసే విధంగా మాట్లాడారు.2022లో ఒక ఉపన్యాసంలో రాహుల్ గాంధీ గురించి ప్రస్తావిస్తూ అతడు బ్రహ్మచారిగా ఉండడానికి కారణం అతడికి 'మగతనం' లేకపోవడమే అంటూ చాలా నీచంగా మాట్లాడారు.ఇప్పుడు తాజాగా కల్నల్ ఖురేషీ గురించి మాట్లాడుతూ ఆమె పాకిస్తాన్‌లో ప్రవేశించి ఉగ్రవాదులను "బట్టలూడనీసి నిలబెట్టించంటూ" మాట్లాడాడు. అతగాడి వ్యాఖ్యల్లో అంతర్లీనంగా పదే పదే వ్యక్తమైన "సెక్సిస్ట్" ధోరణి అందరినీ దిగ్భ్రాంతికి గురిచేసింది. ఐనప్పటికీ, అతడితోపాటు ఆ బహిరంగ వేదికపై ఉన్న బిజెపి ఎమ్మెల్యే, మాజీ మంత్రి శ్రీమతి ఉషా రాకూర్‌కు మాత్రం అతడి మాటల్లో అభ్యంతరకరమైనవేమీ తోచినట్లు లేదు. ఆమె ఆ వ్యాఖ్యలకు స్టేజి పైనే పగబది సవ్యారు.ఇంతవరకూ పేర్కొన్న సందర్భాలను చూస్తే వాటిలో మదం, విద్యేషం, అధికార దుర్వినియోగం వ్యక్తం అవుతున్నాయి. ఇదొక ఆందోళనకరమైన ధోరణి. పదే పదే విజరు షా ఈ విధంగా వ్యవహరించడం, అతడి సిగ్గుపాలిన ధోరణిని అతడి పార్టీ ప్రశ్నించకపోవడం దీర్ఘ కాలంగా కొనసాగుతోంది.అట్టి ఆఫీసర్‌పై చేసిన వ్యాఖ్యలను తప్పకుండా అందరూ ఖండించి తీరాల్సిందే. కానీ అంతటితోవే ఆగిపోతే మనకు బిజెపిలో లోతుగా వేళ్ళాసుకుని వున్న మనుషుద, మహిళా-వ్యతిరేక ధోరణి కనిపించదు. విజరు షా ఒక్కటిలోనే ఈ ధోరణి కనిపిస్తోందనుకోకూడదు. అతడు బిజెపి వాస్తవ స్వరూపాన్ని ప్రదర్శిస్తున్నాడు. అందుకే ఒక్క ఉపాధ్యాయ తప్ప బిజెపి లోని ఏ ఇతర మహిళా నేతా అతడి వ్యాఖ్యలను ఖండించలేదు. నిజానికి ఉషా రాకూర్‌తో సహా చాలా మంది మహిళా నేతలు, మంత్రులు విజరు షా ను సమర్థిస్తూ మాట్లాడారు. వారికెవరికీ అతడి

వ్యాఖ్యలు అభ్యంతరకరంగా తోచలేదట! ఉపాధ్యాయ భారతి కూడా సాటి మహిళ అయిన సోఫీయా ఖురేషీపై వ్యాఖ్యానించినందుకు ఖండించలేదు. సైన్యం గురించి అలా వ్యాఖ్యానించడం తప్పు అని ఆమె భావించారు. ఆమెకున్న అతి జాతీయవాద ధోరణి ప్రకారం సైన్యం అన్ని ఇతర వ్యవస్థలకూ అతీతం. కనుక అటువంటి సైన్యం గురించి తప్పుగా, అవహేళనగా మాట్లాడడం అంటే దేశద్రోహం అవుతుంది. అందుకోసం ఆమె విజరు షా ను ఖండించవలసి వచ్చింది. మానభంగం కేసులో శిక్ష పడిన నేరస్తుడు ఆశారాం బాపు ను వెనకేసుకు వచ్చినవారిలో మొదటి వ్యక్తి ఉపాధ్యాయ భారతి అన్న వాస్తవాన్ని మనం మరిచిపోకూడదు.మధ్యప్రదేశ్ బిజెపి శాఖలో మహిళల పరిస్థితి ఏమిటి? సాత్నా జిల్లా బిజెపి అధ్యక్షుడు తనకు అసభ్యకరంగా మెనీజేలు పంపుతున్నాడంటూ ఒక మహిళా నేత ఆరోపించారు. పార్టీ ఆఫీసులో అడుగు పెట్టాలంటేనే భయంగా ఉందంటూ ఆమె వాపోయారు. సింగ్రౌలి జిల్లా బిజెపి అధ్యక్షుడు బీర్ దాస్పర్జత్ అసభ్యకర స్పృత్యాల చేస్తున్న వారితో అయ్యింది.మోహన్ యాదవ్ ముఖ్యమంత్రి అయిన కొద్ది రోజుల్లోనే అతడు తన ఎదురుగా ఉన్న వ్యక్తి తల్లినీ, అక్కచెల్లెళ్ళనీ ఉద్దేశించి బూతులు తిడుతున్న వీడియో ఒకటి, కాంగ్రెస్ వర్తల్ల చేత "అంతోతు పాలు" (అవు పాలు కాదు నుమా) తాగిస్తానంటూ సవాలు చేసిన వీడియో మరొకటి వెలుగులోకి వచ్చాయి. ఇదీ బిజెపి సంస్కృతి. తమది సాంస్కృతిక సంస్థ అని ప్రకటించుకునే ఆరెస్సెస్ నుంచి ఎటువంటి సంస్కృతి పుట్టుకొస్తోందో దీనిని బట్టి తేటతెల్లం జెతోంది.అందుకే ప్రధానమంత్రితో సహా ఏ బిజెపి నాయకులూ విజరు షా వ్యాఖ్యలను ఖండించలేదు. ఆ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రికి గాని, రాష్ట్ర బిజెపి అధ్యక్షుడికి గాని ఆ వ్యాఖ్యల్లో అభ్యంతరకరమైనవేమీ కనిపించనేలేదు. ఆ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం హైకోర్టు ఉత్తర్వులను పట్టించుకోనేలేదు. "మురికి గుంటల్లో దొర్లెవాడు" అంటూ హైకోర్టు అతడి గురించి అన్నది. అంతేకాక అటువంటి

వ్యక్తులు సైన్యానికే గాక దేశ ఐక్యతకు, మత సామరస్యానికి ప్రమాదకారులు అని కూడా అన్నది. అతడిపై దేశద్రోహ నేరం కింద చార్జ్‌షీటు దాఖలు చేయమని పోలీసులను ఆదేశించింది. అది కూడా నాలుగు గంటల్లోపుగా అది జరగాలని ఆ న్యాయమూర్తి ఆదేశించారు. చెప్పిన గడువు లోగా ఎఫ్‌ఐఆర్ దాఖలు కాకుంటే డిజిపి కోర్టు ధిక్కరణకు పాల్పడినట్లు పరగణిస్తామని కూడా హెచ్చరించారు. అయినా సరే రాత్రి 11 గంటల తర్వాతే ఎఫ్‌ఐఆర్ నమోదైంది. తీరా ఆ ఎఫ్‌ఐఆర్ లో ఎక్కడా వాస్తవ సంఘటనను పేర్కొననే లేదు. పైగా విజరు షా పేరు వచ్చిన ప్రతీసారి దానికి ముందు శ్రీ అని చాలా గౌరవంగా సంబోధించారు. ఈ వైఖరి పట్ల కోర్టు తీవ్రంగా స్పందించింది. ఆ ఎఫ్‌ఐఆర్ రాసిన తీరు ముద్దాయిని వెనకేసుకు వచ్చేలా ఉందని, కోర్టు ఆదేశాలను ధిక్కరిస్తోందని కోర్టు మండిపడింది.సుప్రీంకోర్టు కూడా విజరుషా ను మందలించింది. ఉన్నత పదవుల్లో ఉన్నవారు తమ మాటల విలువ ఏమిటో తెలుసుకోవాలని చెప్పింది. ఇప్పుడు షా క్షమాపణ కోరడం కేవలం మొసలి కన్నీళ్ళేనని అన్నది. ఒక నీటిను ఏర్పాటు చేసి మే 28 లోగా నివేదిక తనకు ఇవ్వాలని ఆదేశించింది.ఒక్క విజరు షా యే కాదు, బిజెపిలో ఎవరికీ భారత రాజ్యాంగం పట్ల గౌరవం ఇనుమంత కూడా లేదు. ఇక ప్రజాస్వామ్యం, లౌకికతత్వం గురించి చెప్పనక్కరలేదు. మధ్యప్రదేశ్ ఉప ముఖ్యమంత్రి జగదీష్ దేవదా ఆపరేషన్ సిందూర్ జయప్రదం అయినందుకు ఉత్సవం జరుపుతూ, "దేశం యావత్తూ మోడీ గారికి వంగి నమస్కరిస్తోంది" అని ప్రకటించారు. అక్కడితో ఆగకుండా "ఈ దేశమే కాదు, మొత్తం సైనిక దళాలు కూడా మోడీకి వంగి నమస్కరించాలి" అన్నారు. ప్రజాస్వామ్యంలో అందరూ ప్రజలకి వంగి నమస్కరించాలి. కానీ బిజెపి పాలనలో మాత్రం ప్రజలే పాలకులకు వంగి నమస్కరించాలన్నమాట. భూస్వామ్య సమాజంలో రాజుకు ప్రజలందరూ సేవకులే అన్న భావన ఉండేది. బిజెపి లో పేరుకుపోయిన పూర్వదలో భావజాలం జగదీష్ దేవదా ప్రకటనల్లో కనిపిస్తోంది.దేశమంతా విజరు షా, జగదీష్ దేవదా ల వ్యాఖ్యలపై ఆగ్రహాన్ని వ్యక్తం చేస్తున్నా సైనిక దళాలకు రాజ్యాంగబద్ధంగా అధిపతి అయిన రాష్ట్రపతికి మాత్రం కనీసం చీమ కుట్టినట్లు అయినా లేదు.మన రాష్ట్రంలోని ప్రధాన పార్టీలు ఏవీ విజరు షా వ్యాఖ్యల మీద నోరు విప్పే సాహసం చేయలేదు. మళ్ళీ వీళ్ళందరూ సినీ, రాజకీయ జీవితాల్లో హీరోలట!ఇంతగా బలతెగిస్తున్న బిజెపి కి దేశ ప్రజానికేమీ తగిన విధంగా బుద్ధి చెప్పాలి. ప్రజాస్వామ్యాన్ని, లౌకికతత్వాన్ని కోరుకునేవారు, మనుషువాడాన్ని భూస్వామితం చేయగోరేవారు అందరూ నోళ్ళు విప్పాలి.

కల్పిత ఏకాభిప్రాయ ప్రహసనం....

కారణం ఆయనకే బాగా తెలియాలి కానీ ప్రధాని నరేంద్ర మోడీ పహల్గాంలోని బైసరన్ లోయలో సాగిన అమానుష హత్యాకాండపై పార్లమెంట్‌లో జరిగిన రెండు అఖిలపక్ష సమావేశాలకూ హాజరు కావద్దని నిర్ణయించుకున్నారు. దీనిపై భారతదేశం స్పందన ఎలా వుందానో చర్చించేందుకు జరిగిన ఆ సమావేశాలకు వివిధ రాజకీయ పార్టీల నాయకులు హాజరయ్యారు. ఐక్యరాజ్యసమితి బెర్లిన్‌స్థు సంస్థగా నిర్ధారించిన లభ్యతే తోయిడాతో ముడిపడిన బెర్లిన్‌స్థు సాగించిన హత్యలను వారు నిప్పర్చగా ఖండించారు. ఇందుకు సంబంధించి ప్రభుత్వం తీసుకునే సరైన ప్రతిచర్యలకు తమ మద్దతు ప్రకటించారు. కాల్పుల విరమణ ప్రకటన దాకా ఈ ఏకాభిప్రాయం చెక్కు చెదరకుండా వుంది. మిలిటరీ చర్య ముగిసే వరకూ ఎలాంటి ప్రశ్నలు లేవనెత్తుకుండా సయమనం పాటించాయి.అయితే తాను, తమ ప్రభుత్వం కాల్పుల విరమణకు దోహదం చేశామని అమెరికా అధ్యక్షుడు ట్రంప్ ఏకపక్షంగా ప్రకటించారు. వాణిజ్యపరమైన పర్యవసానాలు వుంటాయని తాను హెచ్చరించాకనే భారత్-పాక్ దేశాలు ఒత్తిడికి దిగివచ్చాయని చెప్పారు. ఇది అశ్రురకరమేగాక సిమ్లా ఒప్పంద స్ఫూర్తిని ఉల్లంఘించేది కూడా. సంప్రదింపులతో పరిష్కారం కోసం ప్రయత్నాలు సాగిన ఫలితంగా కుదిరిన ఒప్పందం అది. రెండు దేశాలు ధైర్యాక్షిక చర్యల ద్వారానే అన్ని వివాదాలు పరిష్కరించుకోవడానికి కట్టుబడేలా చేసింది. అయినాసరే కాశ్మీర్ సమస్యను అంతర్జాతీయ సమస్యగా మార్చేందుకు పాకిస్తాన్ నిరంతరం ప్రయత్నాలు చేస్తూనే వచ్చింది. అధ్యక్షుడు ట్రంప్ చెప్పింది పూర్తిగా యథాతథంగా తీసుకునేట్లుతేదే దాని ప్రకారం అది అంతర్జాతీయీకరించబడింది. దీనివల్ల పూర్వహత్యకంగానూ దౌత్యపరంగానూ తీవ్ర పర్యవసానాలు తప్పవు.భారతీయ అధికారులు, ప్రభుత్వం కూడా ధైర్యాక్షిక చర్యల ఫలితంగానే కాల్పుల విరమణ జరిగిందని ప్రకటిస్తున్నా చెప్పకోదగిన గందరగోళం ఏర్పడింది. ఈ ప్రకటనల విశ్వసనీయతపై నిజంగానే అనుమానాలు నెలకొన్నాయి. ఈ ప్రధాన సమస్యతోపాటు అధికారిక వివరణ రావాల్సిన ఇతర విషయాలు కూడా వున్నాయి. ఇవి ముఖ్యంగా సైనిక చర్య చుట్టూ అల్లుకుని వున్నాయి. ప్రధాన మీడియా విద్వద్ధరమైన

నిరాధార కథనాలు ప్రచారం చేసిన ఫలితంగా ఇది మరింత అవసరంగా మారింది. వీటిలో కొన్ని వార్తా కథనాలు, మరి ముఖ్యంగా మే 8 రాత్రి ప్రసారమైనది ఎంత దారుణంగా నడిచాయంటే భారతీయ మీడియాను అంతర్జాతీయ సమాజం దోషిగా ఈసడించే పరిస్థితి. ఈ అవాస్తవ చిత్రీకరణలు అంతిమంగా దేశ ప్రయోజనాలకే చేటుగా పరిణమించాయి. అందువల్లనే కాల్పుల విరమణ తరువాత పార్లమెంటులో ప్రభుత్వ సాధికార ప్రకటన తప్పనిసరి అవసరంగా తయారైంది.ఐ.ఎం.ఎఫ్ యాజమాన్యం ఏ అభ్యంతరాలు లేకుండా పాకిస్తాన్‌కు లక్ష కోట్ల డాలర్ల రుణం మంజూరు చేసినప్పుడు9౫%స్పష్టంగా మన దౌత్యపర వైఫల్యం కనిపిస్తుంది.ఈ నేపథ్యంలోనే పార్లమెంటు ప్రత్యేక సమావేశాలు నిర్వహించడం ప్రాధాన్యత సంతరించుకుంది. ప్రభుత్వం సాధికారికంగా చేసే ప్రకటన, దానిపై సభలో క్రమబద్ధమైన చర్చను అనుమతించడం ద్వారా దేశంలో నిజమైన ఒక ఏకాభిప్రాయం రూపొందించేది. అలాంటి ప్రక్రియ పల్ల అపరదృశత వచ్చేది. రాజకీయ క్షేత్రంలో వివిధ రకాలుగా అల్లుకునిపోయిన భిన్న, బహుళ దృక్పథాలను సమ్మిళితం చేయడం సాధ్యమయ్యేది. జాతీయ ఏకాభిప్రాయం అనేది బలవంతంగా రుద్దేదో లేక కృత్రిమంగా వండిందో కాక నిజమైన రూపంలో ముందుకొచ్చేది. ఈ రూపకల్పనలో భిన్న దృక్పథాలు వ్యక్తం చేసే అవకాశముండటం ఒక కీలకమైన అంశం.అయినా సరే ప్రభుత్వం ప్రత్యేక సమావేశం జరపాలన్న కోర్కెకు సానుకూలంగా స్పందించడానికి నిరాకరించింది. కారణాలు వారికే బాగా తెలియాలి. అందుకు బదులుగా బెర్లిన్‌జంసు, దాని వెనక వున్న వారిని ఖండించడంలో రాజకీయ పార్టీలు చూపిన ఏకాభిప్రాయం ఏకాల జాతీయ ఏకాభిప్రాయంగా ప్రచారం చేసుకోవచ్చని భావించింది.సైనిక చర్య సందర్భంలో

భారతీయులు తమ ప్రభుత్వాన్ని తామే విమర్శించారని ఒక పాకిస్తాన్ విలేరిక అడిగితే విదేశాంగ శాఖ కార్యదర్శి సరిగ్గానే స్పందించారు. భారత దేశంలో సజీవమైన ప్రజాస్వామ్యం వుంది గనక ప్రభుత్వం ప్రజలకు జవాబుదారుగా వుంటుందన్నారు. నిజంగానే భారత రాజ్యాంగం దాని లౌకిక, ప్రజాస్వామ్య, గణతంత్ర లక్షణాలు దేశ విదేశీ సవాళ్ళను ఎదుర్కోవడంలో మన ప్రధాన శక్తిగా వున్నాయి.ఇది దేశం తనను తాను సందర్శించుకునే సమయం. సముచితమైన పారదర్శకమైన ప్రజాస్వామిక చర్యతో ఒక నిజమైన జాతీయ ఏకాభిప్రాయం రూపొందించుకోవడంలో నిమగ్నం కావలసిన మరో సందర్భం. దాన్ని కృత్రిమంగా తయారు చేయడం కుదరదు.ఈ పూర్వ రంగంలో ప్రభుత్వం రాజకీయ ఐక్యతను దౌత్యపరమైన చారవకు పెంచుకునే సాధనంగా చూపించుకోవడానికి ప్రయత్నాలు చేసింది. అయితే సరైన జాతీయ ఏకాభిప్రాయం వుండాలి లేకపోతే ఈ దౌత్యపరమైన అనుకూలత స్థిరంగా నిలబడజాలదు. అయినా భారత దేశపు నికరమైన, నిలకడైన బలం దాని రాజ్యాంగ మౌలిక విలువలలో వుంది. సీమాంతర ఉగ్రవాద సవాలును ఎదుర్కొన్నదానికి ఈ విలువలనే ద్విగుణీకత శక్తితో ముందుకు తీసుకుపోవాలి.

బెడిసికొట్టిన మోడియా హడావుడి

భారతీయ మీడియా దాదాపు మోడీయా గా మారిపోయిందన్న విమర్శ చాలా కాలంగా ఉంది కూడా. కీలక అంశాల్లో సైతం వాస్తవాల పరిశీలన, లోతైన అధ్యయనం లేకుండా కేవలం కేంద్ర పాలక పక్షమైన బిజెపి, ఆర్ఎస్ఎస్ లు చేసే ప్రచారాన్ని మోత మోగించడం బడా మీడియాకు పరిపాటిగా మారింది. ప్రధానమంత్రి మోడీ పైన, ఆయన మంత్రివర్గ సహచరుల పైన, ఆయనకు సన్నిహితులైన కార్పొరేట్ అధినేతలపైన వచ్చే ఆరోపణలను ముక్తసరిగా ముగించటం బిజెపి వ్యతిరేక లౌకిక, ప్రాంతీయ పార్టీలకు సంబంధించిన ప్రతి అంశం భూతద్దంలో చెప్పడం పరిపాటిగా మారింది. ఈ క్రమంలో అన్ని వ్యవస్థలను అవహాస్యం చేయడానికి కూడా బడా మీడియా వెనుకాడటం లేదు. కరోనా సమయంలో అయితే ఇది పరాకాష్ఠకు చేరింది. ప్రభుత్వానికి భజన చేసే మీడియాను నెత్తిన పెట్టుకోవడం ఒకటైతే విమర్శించే వారిని నిర్బంధాలపాలు చేయడం, నిషేధించడం, వేధింపులకు గురిచేయటం నిత్యకృత్యమైంది. న్యూస్ క్లీక్, వైర్ న్యూస్ లతో సహా అనేక ప్రాంతీయ మీడియాలు, నిర్భయంగా పని చేసే సంపాదకులు, జర్నలిస్టులు, రచయితలు, అధ్యాపకులు నిఘా నేత్రానికి అక్రమ కేసులకు గురికావాల్సి వచ్చింది. రాజీవ్ గాంధీ హయాంలో బోఫోర్స్ కు భంజకేణం వండిది వస్తే నెలల తరబడి కథనాలు ఇచ్చిన మీడియా అతని కంపెనీ9౫%అక్రమ విద్యుత్ ఒప్పందాల గురించి, అమెరికా సంస్థలు, అధికార వ్యవస్థల వివరాలు బయటపెట్టిన కేసుల లోతుపాతుల్లోకి పోకుండా పైపై వార్తలతో సరిపెట్టింది. అదే ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు వస్తే ఇక్కడి వైసిపి, టిడిపి పరస్పరం తిట్టుకోడానికి తప్ప అనలు సమస్య వివరాల్లోకి పోకపోవడం, బలపరచే మీడియా కూడా అలాగే వ్యవహరించడం చూస్తున్నాం. దేశం, రాష్ట్రాలకు సంబంధించిన ఈ కథలన్నీ అలా ఉంచితే ఇటీవల జరిగిన బెర్లిన్‌స్థ హత్యాకాండ, భారత పాకిస్తాన్ సాయుధ సంఘర్షణ, నేపథ్యంలో భారతీయ మీడియా మరీ దారుణంగా తయారైంది. కాల్పుల విరమణ తర్వాత దేశంలోనే కాక అంతర్జాతీయంగా కూడా దాని పాత్రపై వివరమైన అధ్యయనాలు జరుగుతున్నాయి. సంచలన కథనాలు వెలువడుతున్నాయి.యుద్ధం కోసం బులపాటంబాధ్యతా రాహిత్యంతో అవాస్తవాలను, అసత్యాలను ప్రచారంలో పెట్టిన తీరుకు ప్రపంచం విస్తృతమైనది. భస్మాసుర హస్తంలా ఇది చివరకు తనను స్పృష్టించిన నరేంద్ర మోడీ సర్కారుకే ఇరకాటంగా పరిణమించింది. మోడీకి ఈ మీడియానే అతి పెద్ద ప్రతికూలాలంశంగా మారిందని అలీజబీర్ సమగ్ర కథనాలు, చర్చలు ప్రచారం చేసింది. న్యూయార్క్ టైమ్స్ ఈ విషయం పతాక శీర్షికతో ప్రచురించింది. దేశంలో కూడా వైర్ న్యూస్ వంటి వెబ్‌సైట్లు ఫోటోలు, కథనాలు ఇచ్చాయి. ఉదీక్రత తారాస్థాయికి చేరిన, యుద్ధ పేషులు అలుముకున్న, దాడులు జరుగుతున్న ఒక పూర్వ రంగంలో మీడియా ఎంత బాధ్యతా రహితంగా వ్యవహరించిందో తెలుసుకుంటే దిగ్భ్రాంతి కలుగుతుంది. కేవలం నాలుగు రోజుల పరాకాష్ఠల్లో సాగిన ఈ సాయుధ సంఘర్షణపై కథనాలు ఎలా నడిచాయో వాస్తవాలు ఏమిటో వెనక్కు తిరిగి చూసుకోవడం ఇప్పుడు అందరికీ సాధ్యమే. తెలుగుతో సహా ప్రాంతీయ మీడియా కూడా ఇదే పరచిడిలో సాగింది కనుక ఎవరైనా ఈ అంశం స్వయంగా పరిశీలించవచ్చు. కాకపోతే జాతీయ మీడియాలో వచ్చిన వార్తలను తాము ప్రసారం చేశామని ప్రాంతీయ మీడియాలు సమర్థించుకునే ప్రయత్నం చేస్తున్నాయి. కానీ కోట్ల మంది ప్రజలు వీక్షించే ప్రాంతీయ మీడియా బాధ్యత కూడా తక్కువ కాదు. ఒక విధంగా సామాన్య ప్రజలను చేర్చి అదే గనుక మరింత ఎక్కువ బాధ్యత కూడా ఉంటుంది.అసత్యాలపై రాజీవ్ క్షమాపణభారత్ పాకిస్తాన్ ఘర్షణపై మీడియా అనుసరించిన కథనాల శైలి బయటి దేశం మీదకాక స్వదేశం మీదనే దృష్టి పెట్టినట్లు సాగిందని విమర్శకుల విశ్లేషణ. అంటే దేశంలో వీక్షకులను సంచలన కథనాలతో ఆకట్టుకొని రేటింగ్ పెంచుకోవడం మతాలవారీ నిర్దేషాలు పెంచి మైనార్టీలపై ద్వేషం రెచ్చగొట్టడం అనే రెండు లక్షణాలు ఇక్కడ కనిపిస్తాయి. సాధారణంగా సోషల్ మీడియానే ఇందుకు కారణమని చెప్పడం జరుగుతుంది. కానీ ఈ ఘర్షణ సమయంలో ప్రధాన మీడియా అన్నది కూడా ఇందుకు మినహాయింపు కాకపోవడం ఆందోళనకరం. ఆర్బట్ గోస్వామి రిచిబ్లిక్ టీవీ వంటివి టీవీ స్టూడియోలను యుద్ధ రంగాలుగా మార్చేశాయి. తుపాకుల బొమ్మలు, ఆయుధాలు, చెట్లు సమూహాలతో మరింత ఉదీక్రత కారణమయ్యాయి. దాదలపై నిరాధారమైన కథనాలిచ్చాయి. ఇది ఎంతవరకు పోయింది? ఏ స్థాయిలో సాగింది? అంటే సీనియర్ సంపాదకుడైన రాజీవ్ సర్దేశారు ఆధారం లేని కొన్ని కథనాలు చెప్పినందుకు క్షమాపణలు చెప్పకోవాల్సి వచ్చింది. ఆర్బట్ గోస్వామి అందుకు నిర్దృపదలేదు కానీ ఘోరంగా రెచ్చిపోయి మీడియా కూడా అందుకు ఏమాత్రం తీసిపోని విధంగా అసత్య కథనాలతో ఆవేశం పెంచడానికి పనిచేసింది. ఆ మీడియాని గనుక సమ్మిగిల్లుయితే ఢిల్లీపై దాడి జరిగిందని భావించాల్సి వచ్చేది.ఆర్బట్ గోస్వామి కథనాల ప్రకారం 400 డ్రోన్స్ భారత సైన్యం ఒక్క డెల్టాతో పేల్చేసేసింది. పాకిస్తాన్‌లో సైనిక కుట్రే జరిగిపోయింది. దాడి కకావికలం చేసింది. ఐఎన్ఎస్ విక్రాంత్ బయల్దేరి కరాచీ రేవును ధ్వంసం చేసింది. ఇండియా న్యూస్ టీవీ కథనం ప్రకారం లాహోర్ ధ్వంసమైంది. ఎన్.డి టీవీ కథనం ప్రకారం ట్యాంకులు కూల్చివేయబడ్డాయి. 17 జె.ఎఫ్ విమానాలను, ఎఫ్ 16 విమానాలను పాకిస్తాన్ నుంచి భారత సైన్యం పట్టుకున్నదని ఇండియా టుడే కథనం ప్రసారం చేసింది. ఆజ్ తక్ చానల్‌లో అంజనా మీశ్రా, శ్వేతా కశ్యప్ ఆవేశపూరితమైన కథనాలు ఇవ్వటమే కాకుండా పాకిస్తాన్ సూపర్ దళాలు సైన్యంపై దాడికి కుట్ర పన్నాయని ప్రసారమైంది. ఎ.బి.పి, జీ న్యూస్ లు పాక్ సైనిక దళాల ప్రధాన అధికారి మునీర్‌ను తొలగించేసినట్లు ప్రసారం చేసింది. 450 మంది ప్రైవేట్ సైన్యం దాడి చేస్తున్నట్లుగా అజరు శర్మ కథనం ఇచ్చారు. ఉదాహరణలు చెప్పాలంటే స్థలాభావం అధ్వాన్నం. ఇలాంటి కథనాలతో రాజస్థాన్ సరిహద్దుల్లో ప్రజలు చాలా ఆందోళన చెందారని కూడా తర్వాత బయటకు వచ్చింది. ఈ వివరాలన్నింటి నిజానిజాలను ఆల్ట్ న్యూస్, క్విట్ వంటివి బయటపెట్టాయి. పంజాబ్ కాంగ్రెస్ నాయకుడు రాజీవ్ శర్మ ఈ అసత్య కథనాలు సుదీర్ఘ జాబితాను తన ఎక్స్‌లో పోస్ట్ చేశారు